

6. 10. 2009

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Soud versus lid (zákonodárný i obecný)

Shodou okolností jsem se v týdnu, ve kterém nám Ústavní soud posunul volby, zřejmě na červen příštího roku, soudil u jednoho krajského soudu. Žalobu na ochranu osobnosti si vykoledoval pán, který o jiném pánovi veřejně řekl, že je gauner a některé jeho dřívější skutky byly kriminální. Pak to podrobně vysvětlil, rovněž veřejně, čímž vznikl hodnotící úsudek a též casus belli. Spor to byl okresního formátu, ale dost emotivně vyhocený. Jednací síň byla plná, z části přátel pohaněného, z části odpůrců. Když soud žalobu zamítl, recenze nespokojenců byly jasné a srozumitelné.

Jakési holohlavé individuum se vztyčilo a řvalo na soudkyni, že v jeho očích je taky gauner. Bylo to štědré individuum, takže při udělování gaunerů zbylo i na právního zástupce žalovaného. Na chodbě to pak bylo, jak když se do vosího hnízda zaštará klackem. Jakýs kmet, který by se měl celý den smát jen proto, že se ho dožil, chroptěl cosi o mafiích. Z výrazu tváře bylo jasné, že kdyby mohl věřit, že mu to jen trochu projde, řezal by krky. Nehezká podívaná, ale co jim vyčítat? Tam kde panstvo dokáže vyjavit svůj zásadní odpor k soudnímu ortelu načančnými vyhrůžkami, prostý lid zná jen sprostých slov. Idea je ale stejná. A panstvo se taky dost pochlapilo. Je to smutné konstatování, ale v téhle zemi nemá právo o moc větší autoritu, než mělo před dvaceti lety. A pochopitelně i předtím, od dob, kdy to tu do ruky vzali nacisti, kteří pak plynule přešli do komunistů. Lze doložit, že nehezké manýry, pokud jde o vztah k soudním rozhodnutím, má stále i dost podstatná část publika. Když se rozsudek trefí do nálady davu, je soud právní sekáč. Když ne, lze se dočíst o upadlosti soudcovského stavu, jakož i o tom, jak jsou naši soudci poplatní své komunistické minulosti a vůbec duševní hrbáči. Vypadá to, že je tu ještě hodně velký prostor pro edukaci veřejnosti a nebál bych se říci, že spíš to někdy bude až činnost v pravdě misionářská. Jen snad, že při ní domorodci nikoho nesežerou. I když shora zmíněný kmet, ten by jistě aspoň kousal. No spíš žužlal. Pravda, při posledním sváru mezi mocí a právem se vesměs zachovaly sdělovací prostředky korektně, nepřidaly se k štvanicí. A dokonce i podstatná část občanstva se držela zpátky. Umělecký dojem jim kazí jen to, že přestřelka se konala mezi soudem a politiky, kteříž jsou ještě méně oblíbeni než údové justice.

Pak jsem měl chvíli pocit, že politici začnou mít před právem větší respekt. Optimismus, jak známo, je opium lidstva a mně droga nevydržela ani týden. Přesně do doby, než jsem viděl, koho to Parlament poslal bojovat k Ústavnímu soudu a co tam ten poslaný vyvádí. Podle složitosti a rozsáhlosti ústavního nálezu, který byl distribuován hned po jeho vyhlášení, je jasné, že nějaký názor páni soudci měli už než šli ráno do jednačky. Věřím ale, že si nechali rezervu, kdyby snad zástupce našich zákonodárců projevil nečekanou myšlenku. No, zejména pokud jde o zástupce Sněmovny, mohli zůstat v klidu. Bylo radost pozorovat pana místopředsedu Sněmovny, jak na půdě Ústavního soudu předvádí osvědčenou řečnickou figuru, postavenou na jednoduchém pravidle, podle kterého je úplně jedno co se Sněmovně žvaníte, důležité je mít, až se bude hlasovat, vyvekslovanou většinu. Jen mu měl někdo říct, politikovi, že není doma a ty, co budou hlasovat, nemá ani v klubu, ani předjednané. V době kdy si každý švec bere právníka pomalu i když se jde podívat na obecní vývěsku, pošle Parlament co svého právního zástupce k Ústavnímu soudu bývalého televizního dramaturga, původním vzděláním filosofa. Navzdory výskytu ústavních právníků a dokonce i těch, co se jim postup Ústavního soudu hrubě nelíbil. Nevím jak pro koho, ale pro mě to znamená jasný signál. Parlamentu nám chtěl dát najevo, že to s tím právem u nás nebude zas až tak horké a vždycky se to dá nějak okecat. Tak k čemu právník? No nedalo se. A teď je všechno zase jinak, takže přeci jen alespoň někdo z práva špundus má. I když tlumeně vrčí a nehezky nahlíží. Zejména na Ústavní soud.

Doba vymknuta z kloubů šílí. Co bude dál nikdo neví ale zdá se, že k soudu se teď zákonodárci budou bát stejně jako každý jiný slušný člověk. Ovšem po tom co se dělo, by se měli napříště dohodnout, že když už si půjdou na porážku sami, jak se budou chovat. Právní vědomí, natož znalost práva se reglementovat nedá a procesní rutina také ne. Pokud si zákonodárci myslí, že nic takového u Ústavního soudu není zapotřebí, možná by si do jednacích řádů měli dát něco o v tom smyslu, že je-li kdož vyslán služebně k Ústavnímu soudu musí být slušně oblečený (což pan místopředseda nepochybně byl), střízlivý (to snad taky) ale hlavně, že musí mluvit jen na dané téma, nesmí se se soudci hádat ani je peskovat a za žádných, opravdu za žádných okolností, nesmí v jednacích síních uspořádat předvolební mítinky. Je ovšem otázkou, jestli jsou schopni si něco takového odhlasovat platně a bez toho, že by z hlasování byla celostátní katastrofa a globální ostuda.

JUDr. Tomáš Sokol

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Rovné odměňování a transparentnost mezd: nové povinnosti zaměstnavatelů](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Převodní ceny v judikatuře a sporech se správcem daně](#)
- [Podmínky pro uložení trestu vyhoštění cizince](#)
- [Zákon Lugového: jak Rusko přepisuje pravidla mezinárodních arbitráží](#)
- [Novelizace nařízení EU o odlesňování \(EUDR\)](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Zamyšlení nad systémem alternativních trestů: poznámky na pozadí mezinárodní vědecké konference „Rethinking Sentencing: Are We Getting Justice Right?“](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [10 otázek pro ... Pavla Staňka](#)